Cabri-vraag

VRAAG: Hoe bereken je de waarde van een uitdrukking als $90^\circ - x$?

Bij het beantwoorden van deze vraag gaan we ervan uit dat x het resultaat is van een 'actie' in Cabri die een getal met 'graad als eenheid' (hoekgrootte) heeft opgeleverd en dat de waarde van x op het tekenscherm van Cabri staat; *zie figuur 1*, waarin x de grootte is van hoek A.

Opmerking. Vreemd genoeg geeft Cabri's *Rekenmachine* bij de berekening van de uitdrukking '90 – x', waarin 90 *eenheidloos* is, met bijvoorbeeld $x = 56,52^{\circ}$ als uitkomst: -54,95°. Blijkbaar wordt het *getal* 90 in dit geval opgevat als $(\frac{1}{2}\pi)^{\circ}$, immers 56,52° – 54,95° = 1,57°. \diamond

ANTWOORD

Methode 1 – Omdat we de waarde 56,52° (dat is de waarde van x die op het scherm staat) willen aftrekken van 90°, kunnen we, ten behoeve van de berekening, ook die term op het tekenscherm zetten. De gebruikelijke manier is beschreven in de Constructiestappen hieronder.

Constructiestappen

- 1. Zie figuur 2a. Kies de functie Getallen en typ 90 en sluit het venster niet.
- Druk vervolgens op [Ctrl + U] waardoor een venster opent met daarin mogelijke eenheden. Selecteer daarin 'Graden' en druk op de linker muisknop om de selectie te activeren. In het getalvenster staat dan 90,00°.
- 3. *Zie figuur 2b*. Kies vervolgens de functie *Rekenmachine*. Selecteer 90,00° (de Cabri-variabele is *a*), typ vervolgens een minteken, en selecteer dan de waarde 56,52° (de Cabri-variabele is *b*).
- 4. Klik daarna op de gelijk-knop van de *Rekenmachine* en plaats tot slot het Resultaat (hier is dat 33,48°) op het scherm.

Methode 2 – Indien op het scherm een object staat waarvan we de lengte (of oppervlakte) *a* kunnen berekenen, zoals een lijnstuk (of driehoek), dan kunnen we direct een uitdrukking in de *Re*-

kenmachine plaatsen voor 90°. We maken namelijk gebruik van het feit dat arcsin(1) = 90°. Het getal 1 in die uitdrukking is dan het resultaat van de (eenvoudige) berekening a/a (en die 'berekende' waarde is eenheidloos).

In figuur 3 is *a* de lengte van een been van hoek *A* (3,39 cm is hierbij de waarde van de Cabri-variabele *a* in Cabri's *Rekenmachine*).

De tekst 'arcsin(' kan worden ingetypt, maar kan ook worden verkregen door opvolgend te klikken op de knoppen [inv] en [sin] van de *Rekenmachine*.

De waarde van de Cabri-variabele b is ook hier 56,52° (= x).

Methode 3 – Op basis van methode 2 kan ook x zélf (althans de waarde ervan) gebruikt worden om arcsin(1) te 'berekenen'.

In de *Rekenmachine* is de Cabri-variabele *a* in de drie gevallen gelijk aan de telkens geselecteerde waarde van *x*; *in figuur 4* is dat ook nu 56,52°. De uitkomst van *a*/*a* is daarmee eenheidloos.

Macro – Methode 3 kan gebruikt worden voor de definitie van een macro, die bij gegeven x (in graden) de waarde berekent van 90° – x.

Definitiestappen

We gaan er bij de definitie van de macro van uit dat de waarde van x (met graad als eenheid) op het tekenscherm staat.

Naam van de macro:		Wijzigen icoon
90-x	•	
Naam van het eerste eindobject:		
deze uitkomst		
Helptekst:		90-
P: getal x, met graad als eenheid R: waarde van 90 - x	<	
Wachtwoord voor deze macro:		
		✓ Opslaan in bestand
		OK Annuleren

- 1. Kies de functie *Rekenmachine* en typ daarin 'arcsin(' ; *zie figuur 4*.
- Selecteer de waarde van x (ook nu is dat 56,52°), typ '/' (gedeeld door) en selecteer daarna x opnieuw. Typ dan ') -'; dus 'haakje sluiten' gevolgd door een minteken.
- 3. Selecteer *x* voor de derde keer en plaats de uitkomst van de berekening na het klikken op de gelijk-knop van de *Rekenmachine* op het tekenscherm.

- 4. Kies de functie *Beginobjecten* in het Macro-menu en selecteer de waarde van *x*.
- 5. Kies de functie *Eindobjecten* en selecteer de waarde van de uitkomst (het Resultaat van stap 3; hier is dat 33,48°).
- Kies de functie *Definieer macro*. Hierna kunnen de velden in het definitiescherm (*zie figuur* 5) verder ingevuld worden. Vergeet daarbij niet de optie 'Opslaan in bestand...' aan te vinken.

Opmerkingen

- a. De naam van de macro is '90-x'. In de naam staat geen graadteken (°) na het getal 90.
 Overigens zou ook 'Complement(x)' of iets dergelijks als macronaam kunnen worden gebruikt.
- b. Indien de eenheid van de (invoer)parameter *x* van de macro *geen* graad is, dan is het resultaat van de macro incorrect.

= = = = =